Polska Organizacja Narodowa.

Bracia Włościanie!

Wojna, która się w naszym kraju toczy, musi zmienić zupełnie położenie narodu polskiego.

Nie daj Boże, żeby zwyciężył Moskal. Oczekuje nas wtedy gorsza jeszcze, niż dotychczas, niewola. Gdyby car zwyciężył, to on i jego urzędnicy już nie znali by miary w prześladowaniu narodu. Moskal teraz, w ciężkich kłopotach, dużo nam obiecuje, ale wiemy, co to są obiecanki moskiewskie. Oszukańśtwo i nic więcej. Car po to teraz prowadzi wojnę, żeby wzmocnić i rozszerzyć swoje panowanie, żeby zagarniać nowe ziemie dla siebie i swojej szajki, która nazywa się rządem rosyjskim. Gdyby mu się to udało, to biada wszystkim, biada szczególnie nam, Polakom. Królestwo Polskie stało by się gorszem jeszcze więzieniem, niż teraz, a oprócz tego Moskal pastwił by się nad Galicją, która teraz pod Austrjakiem korzysta z dużej wolności narodowej.

Zwycięstwo Moskala było by najgorszem nieszczęściem. Dlatego musimy z całego serca życzyć zwycięstwa wojskom austrjackim i niemieckim, które idą, żeby powalić naszego najgorszego wroga.

Niewiele to jednak znaczyłoby, gdybyśmy tylko z zadowoleniem patrzyli na klęski Moskala, a sami nic nie robili dla swojej sprawy. My sami, naród polski, musimy przyczynić się do klęski Moskala, musimy dbać o to, żeby w całym świecie wiedziano, że naród polski za swoją ojczyzną walczy, nie szczędząc ani życia ani mienia.

Któżby się liczył z tym, co siedzi cicho w takich czasach jak dzisiejsze i czeka pokornie, jaki mu los zgotują po wojnie? Gdyby naród polski nie ruszył się podczas tej wojny, gdyby nie oświadczył głośno i dobitnie, że chce się uwolnić od Moskala na to, żeby sam mógł sobą rządzić, to niewiele korzyści byłoby z wojny.

Bracia Włościanie polscy! W was jest siła i od Was bardzo dużo zależy. Was jest najwięcej w narodzie. Trzeba więc, żebyście wszyscy wiedzieli, jak Polacy mają się zachować podczas tej zawieruchy, która dziś dokoła nas huczy.

Nie będziemy Wam długo tłómaczyli, coście cierpieli od Moskala i co naród cały cierpiał. Wiecie to wszystko dobrze. Wprawdzie carscy urzędnicy opowiadali Wam duby smalone o „dobrodziejstwach", które Moskwa świadczyła chłopom polskim. Ale w to uwierzyć mogą tylko ludzie ciemni. Nie car Was uwłaszczył, lecz Rząd narodowy w czasie powstania 1863 r. Tylko dzięki powstaniu 1863 r. uwolniliście się od pańszczyzny i ziemię dostaliście na własność. A po powstaniu przez pięćdziesiąt lat razem z całym narodem doświadczaliście od rządu moskiewskiego tylko ucisku i prześladowań. W sądzie i w urzędzie, w wojsku i w szkole, w kościele i w domu, wszędzie, gdzie stykaliście się z carską władzą, na każdym kroku krzywdzono Was i poniewierano.

Bracia Włościanie! Jesteście obywatelami kraju, ujarzmionego przez Moskali. Znacie swoje krzywdy i chcecie, aby kraj był wolny, aby naród mógł rozwijać swój dobrobyt i oświatę. A jeżeli tego chcecie, to całem sercem pogarnijcie się do nas, którzy w imię polskiej sprawy, w imię naszej niepodległości niesiemy krajowi dobrą nowinę wyzwolenia.

Oto tworzy się **wojsko polskie**, tak zwane **legjony**, które pokazują, że nie chcemy być bezbronni, że umiemy władać orężem przeciwko wrogowi. Popierajcie to wojsko wszystkiem, czem możecie: wstępujcie w jego szeregi, dostarczajcie mu żywności, dbajcie o jego potrzeby, przyjmujcie je serdecznie, gdy do Waszych wsi zawita, donoście mu o szpiegach, zdrajcach i Moskalach.

Te polskie legjony, które już niemało utoczyły krwi moskiewskiej i sławą się okryły w walce, to nasza nadzieja, to obrońcy Ojczyzny, to nasi serdeczni rycerze.

Starajcie się o to i postanawiajcie, że w gminach ma być polski samorząd, usuwajcie ze wszystkich urzędów gminnych moskiewszczyznę. Polakami jesteście. Pokażcie, że chcecie być **wolnymi** Polakami, że chcecie być gospodarzami na swojej ziemi, a nie nędznymi sługami.

Wzywa was POLSKA ORGANIZACJA NARODOWA, która utworzyła się poto, żeby złączyć wszystkich Polaków, pragnących zrzucić jarzmo moskiewskie, i wskazywać drogę wyzwolenia.

Niech żyje wolność!
Niech żyje Poska!

Komisarjat Zagłębia Dąbrowskiego
Komisarjat Częstochowski
Polskiej Organizacji Narodowej.

Październik r. 1914.